

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 20/14421

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Fylkeseldrerådet	22.02.2021	2/21

NOU 2020:15 Det handler om Norge – Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene - Høring

Fylkeseldrerådet har behandlet saken i møte 22.02.2021 sak 2/21

Møtebehandling

Ann-Christin Ese, teamleder statistikk, stabssjefens kontor, innledet i saken.

Leder Johanne Sommersæter fremmet følgende uttalelse (1) til fylkesrådssak 43/21:

Høring – NOU 2020:15 Det handler om Norge

Innledningsvis mener fylkeseldrerådet i Troms og Finnmark at *Det handler om Norge* er en god melding som har en god omtale av viktige saker for den eldre befolkningen og også har gode konklusjoner og forslag, og vi vil understreke følgende som vi ber fylkestinget ta med i sitt høringssvar:

1. Fylkeseldrerådet ber Troms og Finnmark fylkeskommune ta inn i sin høringsuttalelse at refusjon i toppfinansieringen til ressurskrevende brukere også må gjelde brukere over 67 år. Ressurskrevende brukere over 67 år er fortsatt er stor utgift, spesielt for distriktskommunene, og disse brukerne må få beholde sine tjenester, som for eksempel BPA. Dette er forslag fra utvalget som må støttes.
2. Fylkeseldrerådet mener at det må bygges flere trygghetsleiligheter i kommunesentrene og andre sentra, som eldre kan leie når de ikke lengre kan bo i distriktene, av ulike årsaker. Slike leiligheter kan bygges med tilskudd fra Husbanken, enten av kommunene eller private aktører. Det er en kjennsgjerning av mange eldre flytter til kommunesentrene og andre sentra, og vi kan ikke forvente at eldre i 75-80 års alderen kjøper dyre leiligheter, når de kanskje har problemer med å få solgt sin egen bolig. Gjennomsnittlig "eietid" er også kort, ca. 10 år før eldre som kjøper leiligheter, må på sykehjem eller annen omsorgsbolig. Videre er fylkeseldrerådet enige med utvalget at Husbanken bør ta et større ansvar i distriktene.

3. Fylkeseldrerådet vil understreke at det offentlige må bygge ut digital infrastruktur i distriktene. Det offentliges intensjoner om at eldre skal bo hjemme lengst mulig og betjenes av teknologiske løsninger krever et godt nettverk i hele fylket. Hvis intensjonene om at helsepersonell skal kunne kommunisere med spesialistlege- eller kommunehelsetjenesten fra brukernes boliger, må det legges til rette for dette. Fylkeseldrerådet ser utvalget har nevnt leveringsplikt på digitale tjenester, og mener at det bør innføres.
4. Fylkeseldrerådet er enige med utvalget om at det må legges til rette for god kommunikasjon mellom utkantene og sentrum, slik at eldre har muligheter til å komme til sentrum for å handle og bruke offentlige tjenester, og viser til at det kommer fram i utredningen at det er alders- og uførepensjonister som utgjør majoriteten av de reisende.
5. fylkeseldrerådet er også opptatt av at politi og forsvar må være av en slik karakter at eldre kan være trygge i vårt fylke.
6. Vi er enige med utvalget i at offentlige arbeidsplasser må flyttes ut i distriktene.
7. Informasjon og tjenester til eldre må gis på samisk språk og være bygd på samisk kultur.

Til slutt vil vi nevne at Fylkeseldrerådet er tilfreds med at utvalget har understreket at økningen i antall eldre ikke bare er et "distriktsproblem", men vil etterhvert også gjelde for byene. Derfor må det i fremtiden handle om bærekraftige samfunn som kan håndtere en aldrende befolkning.

Votering

Uttalelse (1) – enstemmig vedtatt.

Fylkeseldrerådets vedtak:

Fylkeseldrerådet avgir følgende uttalelse:

Høring – NOU 2020:15 Det handler om Norge

Innledningsvis mener fylkeseldrerådet i Troms og Finnmark at *Det handler om Norge* er en god melding som har en god omtale av viktige saker for den eldre befolkningen og også har gode konklusjoner og forslag, og vi vil understreke følgende som vi ber fylkestinget ta med i sitt høringsvar:

1. Fylkeseldrerådet ber Troms og Finnmark fylkeskommune ta inn i sin høringsuttalelse at refusjon i toppfinansieringen til ressurskrevende brukere også må gjelde brukere over 67 år. Ressurskrevende brukere over 67 år er fortsatt er stor utgift, spesielt for distriktskommunene, og disse brukerne må få beholde sine tjenester, som for eksempel BPA. Dette er forslag fra utvalget som må støttes.
2. Fylkeseldrerådet mener at det må bygges flere trygghetsleiligheter i kommunesentrene og andre sentra, som eldre kan leie når de ikke lengre kan bo i distriktene,

av ulike årsaker. Slike leiligheter kan bygges med tilskudd fra Husbanken, enten av kommunene eller private aktører. Det er en kjennsgjærning av mange eldre flytter til kommunesentrene og andre sentra, og vi kan ikke forvente at eldre i 75-80 års alderen kjøper dyre leiligheter, når de kanskje har problemer med å få solgt sin egen bolig. Gjennomsnittlig "eietid" er også kort, ca. 10 år før eldre som kjøper leiligheter, må på sykehjem eller annen omsorgsbolig. Videre er fylkeseldrerådet enige med utvalget at Husbanken bør ta et større ansvar i distriktene.

3. Fylkeseldrerådet vil understreke at det offentlige må bygge ut digital infrastruktur i distriktene. Det offentliges intensjoner om at eldre skal bo hjemme lengst mulig og betjenes av teknologiske løsninger krever et godt nettverk i hele fylket. Hvis intensjonene om at helsepersonell skal kunne kommunisere med spesialistlege- eller kommunehelsetjenesten fra brukernes boliger, må det legges til rette for dette. Fylkeseldrerådet ser utvalget har nevnt leveringsplikt på digitale tjenester, og mener at det bør innføres.
4. Fylkeseldrerådet er enige med utvalget om at det må legges til rette for god kommunikasjon mellom utkantene og sentrum, slik at eldre har muligheter til å komme til sentrum for å handle og bruke offentlige tjenester, og viser til at det kommer fram i utredningen at det er alders- og uførepensjonister som utgjør majoriteten av de reisende.
5. fylkeseldrerådet er også opptatt av at politi og forsvar må være av en slik karakter at eldre kan være trygge i vårt fylke.
6. Vi er enige med utvalget i at offentlige arbeidsplasser må flyttes ut i distriktene.
7. Informasjon og tjenester til eldre må gis på samisk språk og være bygd på samisk kultur.

Til slutt vil vi nevne at Fylkeseldrerådet er tilfreds med at utvalget har understreket at økningen i antall eldre ikke bare er et "distriktsproblem", men vil etterhvert også gjelde for byene. Derfor må det i fremtiden handle om bærekraftige samfunn som kan håndtere en aldrende befolkning.